Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego
w Zespole Szkół im. Emilii Sczanieckiej w Pniewach

Opracowany na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych,

- Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Zespołu Szkół w Pniewach.

I. Cele i zasady PSO

Ocena wystawiana uczniowi jest informacją o jego stanie wiedzy i umiejętności oraz o jakości jego pracy. Daje uczniowi możliwość budowania odpowiedzialności za własną naukę, uczy dojrzałości. Systematyczne ocenianie umożliwia uzyskanie informacji o słabych punktach pracy, korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej, o kłopotach grupy i poszczególnych uczniów.

Ocenianie wiedzy i umiejętności wdraża ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny. Umożliwia okresowe (roczne) podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na podstawie stopnia opanowania materiału przewidzianego na dany okres (rok szkolny).

Oceny są jawne. Dokonywane są systematycznie.

Przy ustalaniu oceny brany jest pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wykonywane zadania; obniżeniu podlegają wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie niektórym wymaganiom programowym.

I. Forma i częstotliwość oceniania wiadomości i umiejętności uczniów

Formy	Jakie?	Ile?	Kiedy?	Zakres materiału
Ustne	Odpowiedź	min. 1 raz w roku szkolnym	- bez zapowiedzi - zapowiedziana z min. tygodniowym wyprzedzeniem	wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych - wiadomości z poszczególnych działów
	Recytacja	min. 1 raz w roku szkolnym	zapowiedziana z min. tygodniowym wyprzedzeniem	
	aktywność na lekcji	wg potrzeb	na bieżąco	
Pisemne	praca klasowa, sprawdzian, test/czytanie ze zrozumieniem	min. 1 raz w semestrze	zapowiedziane z min. tygodniowym wyprzedzeniem	wiadomości i umiejętności z poszczególnych działów poprzedzone lekcją powtórzeniową
	Dyktando	1 raz w roku szkolnym	w I semestrze kl.I	wiadomości i umiejętności nabyte podczas wcześniejszych

				etapów edukacyjnych
	Kartkówka	min. 1 raz w semestrze	- bez zapowiedzi - zapowiedziane z min. tygodniowym wyprzedzeniem	wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych - treść lektur
	rozprawka/esej interpretacyjny	min. 1 raz w semestrze	zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem	bieżący materiał
Inne	zadanie domowe (w tym recenzja wydarzenia kulturalnego na żywo)	min. 1 raz w semestrze	wymagane każdorazowo (recenzja zapowiedziana z tygodniowym wyprzedzeniem)	na bieżąco
	wymagania formalne (np. zeszyt, podręcznik, przybory)	wymagane na każdej lekcji	wg potrzeb	
	opracowanie projektu	wg potrzeb	zapowiedziane z 2-3 tygodniowym wyprzedzeniem	związane tematycznie z opracowywanym materiałem
	wykonanie pomocy dydaktycznych	wg potrzeb		
	udział w konkursie	wg potrzeb		
	opracowanie i przedstawienie referatu/prezentacji	wg potrzeb	na bieżąco	związane tematycznie z opracowywanym na lekcjach materiałem
	aktywność (artystyczna) w szkole, poza szkołą	wg potrzeb	na koniec semestru/ roku szkolnego	

Wśród prac pisemnych wyróżniamy:

- pracę klasową (esej, rozprawka) – trwającą 1-2 godz. lekcyjne,

- sprawdzian – trwający 1 godz. lekcyjną,

- test – trwający 1 godz. lekcyjną,

- czytanie ze zrozumieniem – trwające 1(2) godz. lekcyjną,

- kartkówkę – trwającą do 20 minut.

II. **Zasady oceniania**

1. Każdy uczeń jest oceniany sprawiedliwie, zgodnie z jasnymi kryteriami oraz zakresem wymagań, zarówno w formach ustnych i pisemnych.

Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.

Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji podręcznik/tekst lektury, zeszyt przedmiotowy. Ich brak traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji. W przypadku zgłoszenia takiego braku, uczeń otrzymuje N (tylko raz w semestrze), kolejny brak skutkuje oceną ndst.

2. Sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne oraz inne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności są obowiązkowe. Wszystkie oceny są wpisywane do dziennika. Ocena ze sprawdzianu wpisywana jest kolorem czerwonym.

3. Sprawdziany odbywają się zgodnie z rozkładem materiału, ich termin podawany jest uczniom i odnotowywany w dzienniku lekcyjnym co najmniej tydzień wcześniej.

4. Jeżeli uczeń opuści pracę klasową (sprawdzian, test) z przyczyn losowych (nieobecność trwała powyżej tygodnia i została usprawiedliwiona), to powinien ją napisać w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły po uzgodnieniu z nauczycielem. Jeśli nieobecność była jednodniowa, uczeń pisze sprawdzian w ciągu tygodnia.

5. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej i sprawdzianu tylko 1 raz w ciągu 3 tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac. Ocena z poprawy jest wpisywana również kolorem czerwonym. Prawo do poprawy oceny na ww. warunkach mają także ci uczniowie, którzy otrzymali ocenę dopuszczającą.

6. Przy poprawianiu prac klasowych i sprawdzianów lub pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena zostaje wpisana do dziennika.

7. Uczeń, który unika pisania pracy klasowej lub sprawdzianu, nie przychodzi w określone dni lub mimo obecności w szkole odmawia napisania tej pracy otrzymuje ocenę niedostateczną po wcześniejszym podpisaniu pustej kartki swoim nazwiskiem oraz napisaniu „Sprawdzian/praca klasowa z…" . . Uczeń obecny na lekcji odmawiający odpowiedzi ustnej, pisania kartkówki (a przed lekcją nie zgłosił nieprzygotowania), zapowiedzianej pracy pisemnej otrzymuje ocenę niedostateczną.

8. W przypadku oceny niedostatecznej z pracy domowej uczeń ma prawo poprawić zadanie w ciągu tygodnia.

9. Uczniowie nieobecni na kartkówkach piszą je w możliwie najbliższym terminie.

10. Nie ocenia się uczniów przez pierwszy tydzień po dłuższej (co najmniej 2-tygodniowej) usprawiedliwionej nieobecności w szkole.

11. Każdy uczeń ma prawo do zaliczenia mu dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe, pod warunkiem jednak, uzyskania ze wszystkich sprawdzianów/prac klasowych ocen pozytywnych.

12. Udział i osiągnięcia w konkursach przedmiotowych, aktywność artystyczna (ciągła i wyróżniająca się) w szkole i poza szkołą, mogą spowodować, że ocena roczna będzie podwyższona o pół lub cały stopień. Osiągnięcia na olimpiadach i konkursach wojewódzkich, okręgowych lub krajowych mogą być podstawą wystawienia oceny celującej. Warunkiem jest jednak uzyskanie ocen pozytywnych ze wszystkich sprawdzianów/prac klasowych.

13. Ocena końcowa jest oceną całoroczną, uwzględnia oba semestry.

14. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych, odpowiedzi ustnych i innych form sprawdzania wiedzy z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy (*np.: urządzeń telekomunikacyjnych*) stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.

15. W czasie lekcji uczniowie mają zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń.

Uczeń może zostać niesklasyfikowany, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczających 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia.

16. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 1 raz w semestrze, za wyjątkiem zapowiedzianych prac pisemnych/ustnych, bez ponoszenia jakichkolwiek konsekwencji.

17. Dla uczniów z dysfunkcjami, potwierdzonymi (na piśmie) przez Poradnię Pedagogiczną lub inną uprawnioną instytucję, poziom wymagań będzie obniżony, z zachowaniem wymagań podstawy programowej.

Czas poprawiania i oceniania prac pisemnych z języka polskiego to 21 dni.

I. **Kryteria procentowe dla prac pisemnych**

procenty	ocena
0 % - 38 % pkt	ocena niedostateczny (1)
39 % pkt. –	ocena niedostateczna plus (1+)
40 % pkt	ocena dopuszczająca minus (2-)
41 % - 49 % pkt.	ocena dopuszczająca (2)
50 % pkt.	ocena dopuszczająca plus (2+)
51 % pkt.	ocena dostateczna minus (3-)
52 % - 69 % pkt.	ocena dostateczna (3)
70 % pkt.	ocena dostateczna plus (3+)
71% pkt.	ocena dobra minus (4-)
72 % - 88 % pkt	ocena dobra (4)
89 % -	ocena dobra plus (4+)
90 % pkt.	ocena bardzo dobra minus (5-)
91 % - 97 % pkt.	ocena bardzo dobra (5)
98 % pkt.	ocena bardzo dobra plus (5+)
99 % pkt.	ocena celująca minus (6-)
100 % pkt.	ocena celująca (6)

II. **Ogólne wymagania edukacyjne**

1. *Ocena celująca:*

- uczeń w stopniu doskonałym opanował wiadomości i umiejętności podstawowe ponadpodstawowe oraz w twórczy sposób rozwija własne uzdolnienia;

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania w danej klasie, proponuje rozwiązania nietypowe, przy rozwiązywaniu problemów wykorzystuje informacje z różnych źródeł;

- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

1. *Ocena bardzo dobra:*

- uczeń w pełni opanował wiadomości podstawowe i ponadpodstawowe; sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi stosować posiadaną wiedzę i zaawansowane techniki do rozwiązywania zadań trudnych i problemów w nowych sytuacjach.

2. *Ocena dobra:*

- uczeń w stopniu dobrym opanował wiadomości podstawowe i ponadpodstawowe;

- uczeń poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności zdobyte w procesie kształcenia, stosuje wiedzę do samodzielnego rozwiązywania (wykonania) typowych zadań teoretycznych lub praktycznych.

3. *Ocena dostateczna:*

- uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności treści programowych;

- uczeń rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.

4. *Ocena dopuszczająca:*

- uczeń ma niewielkie braki w opanowaniu wymagań podstawowych;

- uczeń rozwiązuje (wykonuje) korzystając ze wskazówek nauczyciela typowe zadania praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

5. *Ocena niedostateczna:*

- uczeń ma braki w opanowaniu wymagań podstawowych, braki te przekreślają możliwości uzyskania przez danego ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu;

- uczeń nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela rozwiązać (wykonać) typowych zadań praktycznych o niewielkim stopniu trudności.

I. **Średnia ważona**

1. Poszczególnym działaniom przypisane są konkretne wagi:

Działania	**Waga**
Praca klasowa	5
Sprawdzian	5
Test	3
Dyktando	3
Czytanie ze zrozumieniem na lekcji Praca jednogodzinna Dwugodzinna	3 4
Udział w konkursie przedmiotowym Szkolnym Pozaszkolnym	2 3
Aktywność (artystyczna) poza szkołą, realizacja ponadobowiązkowych zadań	3
Praca w grupach	2
Kartkówka Trzy ostatnie tematy, nowela, opowiadanie, mała forma dramatyczna Powieść i duża forma dramatyczna	2 3
Odpowiedź ustna	3
Wypracowanie klasowe z wykorzystaniem różnych pomocy (zeszyt przedmiotowy, podręcznik, lektura, pozycje książkowe z biblioteki szkolnej…)	3
Projekt edukacyjny (indywidualny lub grupowy)	2
Zadanie domowe (w tym np. esej, rozprawka)	2
Referat/prezentacja	2
Recenzja wydarzenia kulturalnego (na żywo)	3
Recytacja Tekst do 24 wersów Tekst powyżej 24 wersów	2 3
Aktywność bieżąca na lekcjach	2
Wykonanie pomocy dydaktycznych	1

2. Oceny klasyfikacyjne śródroczne oraz końcoworoczne ustala się w stopniach według średniej ważonej ocen cząstkowych (do oceny końcowo rocznej wliczane są wszystkie oceny cząstkowe z całego roku):

średnia ważona (S)	*ocena* *(zapis cyfrowy)*	*ocena* *(zapis słowny)*
0 - 1,74	1	niedostateczny
1,75 – 2,74	2	dopuszczający
2,75 – 3,74	3	dostateczny
3,75 – 4,74	4	dobry
4,75 – 5,74	5	bardzo dobry
powyżej 5,75	6	celujący

VIII **Zasady współpracy z uczniami, rodzicami, pedagogiem szkolnym**

1. Nauczyciel – uczeń

- uczeń ma możliwość otrzymania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny,

- nauczyciel pomaga w samodzielnym rozwoju,

- nauczyciel motywuje do dalszej pracy.

1. Nauczyciel – rodzic

Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom):

- informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępach w nauce,

- dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia,

- przekazuje wskazówki do pracy z uczniem

- rodzice (opiekunowie) są zobowiązani do bieżącego śledzenia postępów w nauce swojego dziecka.

2. Nauczyciel – wychowawca – pedagog szkolny

- nauczyciel wpisuje oceny do dziennika lekcyjnego na bieżąco,

- nauczyciel na prośbę wychowawcy klasy informuje go o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia,

- nauczyciel informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego interwencji.

IX. Postanowienia końcowe

Uczniowie posiadający pisemną opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię PPP o specyficznych trudnościach w uczeniu się. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów. Obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej.

Sprawy nieujęte w PSO rozstrzyga statut szkoły i aktualne rozporządzenia dotyczące oceniania.

Opracowały:
Anna Michalak, Justyna Skałecka, Elżbieta Smagur, Magdalena Matuszewska-Bryłka, Bogna Witosławska.